

Biuro Rady Miejskiej

WPLYNEŁO

Data ..... 14.04.2021 .....

Podpis .....

**Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Miasta Ławy
za lata 2018-2020**

Ława, marzec 2021 roku

Zamawiający:

Gmina Miejska Ława

ul. Niepodległości 13
14-200 Ława

tel. 89 649 01 01

NIP: 744-116-00-83
REGON: 510743456
e-mail: um@umilawa.pl

Wykonawca:

**niska
emisja.pl**

ATsys.pl Sp. z o.o. Spółka Komandytowa
ul. Lompy 7/3
40-030 Katowice

NIP: 634-28-17-144
REGON: 243232469
KRS: 0000457756

E-mail: kontakt@atsys.pl

Spis treści

1.	Wstęp	4
2.	Ogólna charakterystyka miasta, stan środowiska i zagrożenia	4
2.1.	Położenie Miasta Ławy, podział administracyjny	4
2.2.	Demografia	5
2.3.	Klimat	6
2.4.	Mieszkalnictwo	7
2.5.	Przedsiębiorcy	8
2.6.	Leśnictwo	8
2.7.	Zasoby przyrodnicze	9
3.	Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska	10
3.1.	Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza	10
3.2.	Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie zagrożenia hałasem	19
3.3.	Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie pól elektromagnetycznych	20
3.4.	Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie gospodarowania wodami i gospodarki wodno-ściekowej	21
3.5.	Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie zasobów geologicznych i gleb	22
3.6.	Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów	23
3.7.	Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie zasobów przyrodniczych	24
3.8.	Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie zagrożenia poważnymi awariami	24
4.	Syntetyczny opis realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2020	25
5.	Podsumowanie	30

1. WSTĘP

Organ wykonawczy gminy, zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.) sporządza co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go radzie gminy.

Niniejszy raport dotyczy Programu Ochrony Środowiska przyjętego przez Radę Miejską w Ławie w roku 2016. W chwili obecnej Gmina Miejska Ława jest w trakcie opracowania kolejnej Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska.

Ochrona środowiska naturalnego wraz z odpowiednią dbałością o życie mieszkańców jest obowiązkiem gminy, a cel ten powinien wynikać z harmonijnie prowadzonej polityki ekologicznej, zgodnej z przyjętymi dokumentami strategicznymi na danym obszarze. Efektywność działań zależy od przyjętych kierunków i rozwiązań, a także współpracy pomiędzy podmiotami i jednostkami samorządu terytorialnego - szczególnie w obszarach, w których przewidywane są zagrożenia środowiskowe lub na terenach ochrony przyrodniczej. Niezbędne jest więc przyjęcie dokumentu zarządzania strategicznego, który określi zadania dla wszystkich podmiotów korzystających z zasobów i mających swój udział w ochronie środowiska.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2018 – 2020 został sporządzony jako podsumowanie działań zgodnych z zakresem określonym w wytycznych Ministerstwa Środowiska i przyjętymi zasadami wewnętrznymi pozwalającymi na uzyskanie ujednoczonego i przejrzystego opracowania.

Dokument został sporządzony przy współpracy z Urzędem Miasta Ławy z wykorzystaniem danych przekazanych przez instytucje, podmioty i przedsiębiorstwa działające na terenie miasta.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA, STAN ŚRODOWISKA I ZAGROŻENIA

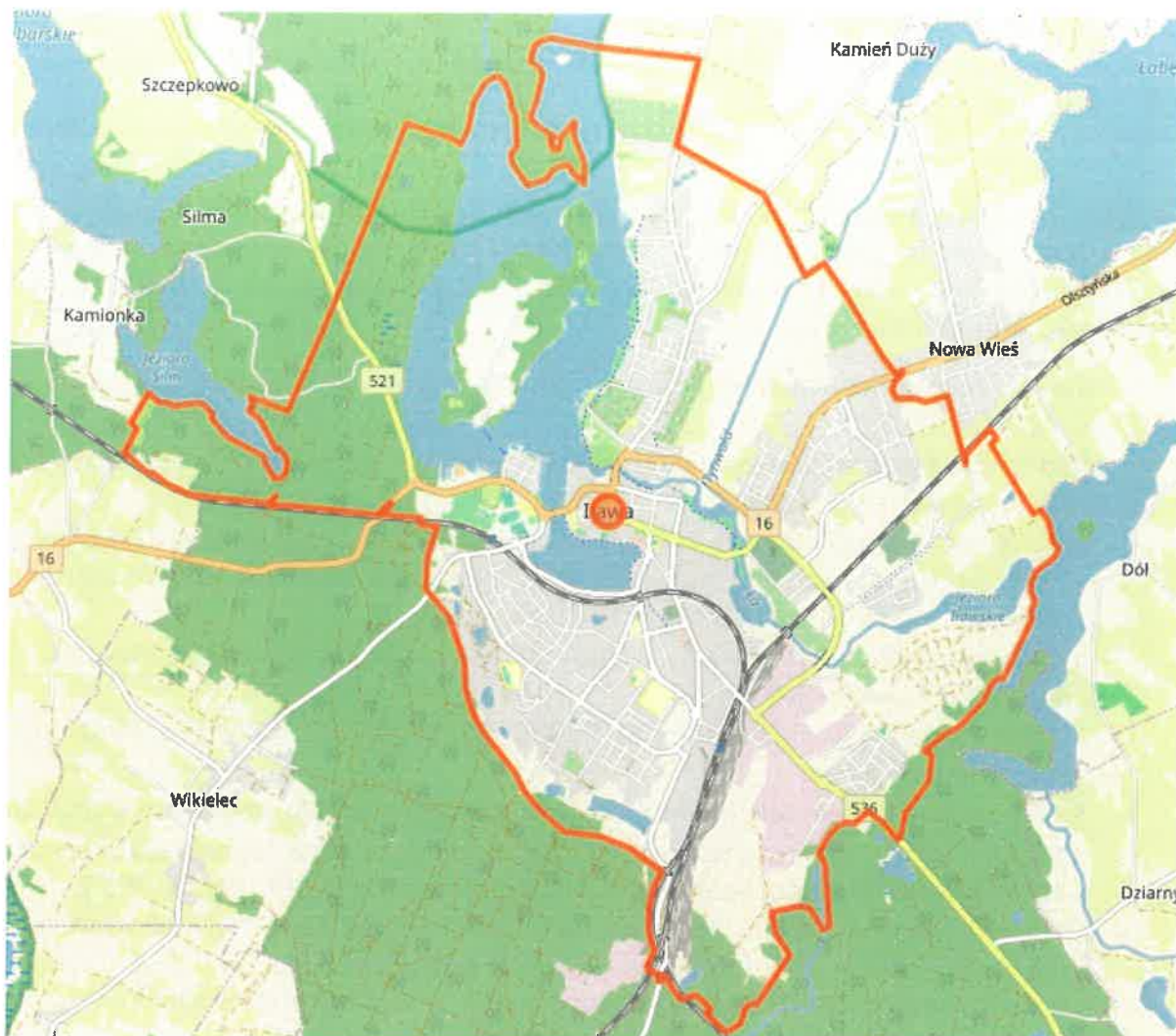
2.1. Położenie Miasta Ławy, podział administracyjny

Ława jest miastem zlokalizowanym na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w powiecie ławskim. Bezpośrednio sąsiaduje z gminą wiejską Ława. Miasto Ława obejmuje obszar o łącznej powierzchni 2 188 hektarów. W Mieście nie wydzielono żadnych jednostek pomocniczych.

Tabela 1 Dane na temat podziału administracyjnego Miasta Ławy

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2019
Powierzchnia	ha	2 188
	km ²	22

Źródło: Bank Danych Lokalnych. Główny Urząd Statystyczny. Dane za 2019 rok

Rysunek 1 Mapa Miasta Ławy
 Źródło: OpenStreetMap ©

2.2. Demografia

Stan ludności Miasta Ławy na koniec 2019 roku wynosił 33 327 osób według danych GUS. Liczba kobiet na koniec 2019 roku wynosiła 17 350, natomiast mężczyzn – 15 977 osób. Od 2015 do 2019 roku odnotowano dodatni przyrost mieszkańców Miasta. Trend ten dotyczy zarówno kobiet jak i mężczyzn. Na podstawie danych z ostatnich kilku lat zauważyć można, że liczba kobiet w stosunku do mężczyzn była większa.

Szczegółowe informacje na temat zmian liczby ludności w latach 2015 – 2019 prezentuje tabela 2.

Tabela 2 Stan ludności Miasta Ławy w latach 2015 – 2019

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	[osoba]	33 174	33 108	33 132	33 250	33 327
mężczyźni	[osoba]	15 925	15 913	15 924	15 946	15 977
kobiety	[osoba]	17 249	17 195	17 208	17 304	17 350

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015-2019 rok

2.3. Klimat

Skutkiem położenia geograficznego miasta Ławy jest specyficzny klimat tych terenów. To właśnie rzeźba terenu, wody powierzchniowe, roślinność i użytkowanie wywierają największy wpływ na kształtowanie się klimatu lokalnego. W związku z powyższym na obszarze miasta panują następujące warunki klimatyczne:

- średnia roczna temperatura powietrza wynosi 6,8°C; średnia temperatura lipca 17,2°C, a stycznia -3,7°C,
- średnie dzienne usłonecznienie rzeczywiste w lecie (VI - VIII) wynosi 7 -7,5 godzin, zaś w zimie (XII - II) poniżej 1,3 godziny,
- średnie roczne opady wynoszą 671 mm; najwięcej opadów występuje w lipcu i sierpniu, najmniej w miesiącach zimowych; średnia liczba dni z opadem całodziennym w lecie wynosi poniżej 4, a w zimie 5 - 10 dni; średnia liczba dni z burzą wynosi 18,
- średnia liczba dni z mgłą w roku wynosi 50; średnia liczba mgieł w październiku (miesiącu z największą liczbą mgieł) wynosi 10.
- średnia liczba dni w roku z pokrywą śnieżną wynosi 80, zaś z pokrywą śnieżną o grubości powyżej 10 cm - 35 dni.
- średnia wilgotność powietrza wynosi 81, 8 %, najniższa w maju, najwyższa w grudniu.
- średnia prędkość wiatru wynosi 3,3 m/s, największa w styczniu, najmniejsza w sierpniu. Udział wiatrów bardzo silnych powyżej 15 m/s wynosi 0,7 %, a silnych 10 -15 m/s - 2,5 %. Najsilniejsze wiatry występują z południowego wschodu i zachodu, a najłabsze ze wschodu. Rozkład wiatrów przedstawia się następująco: z południowego zachodu 25,2 %, z południa 21,1 %, z południowego wschodu 10,4 %, z zachodu 7,2 %, z północnego wschodu 6,4 %, z północy 5,5 %, ze wschodu 4,9 %, z północnego zachodu 3,3 %, cisze 16 %.

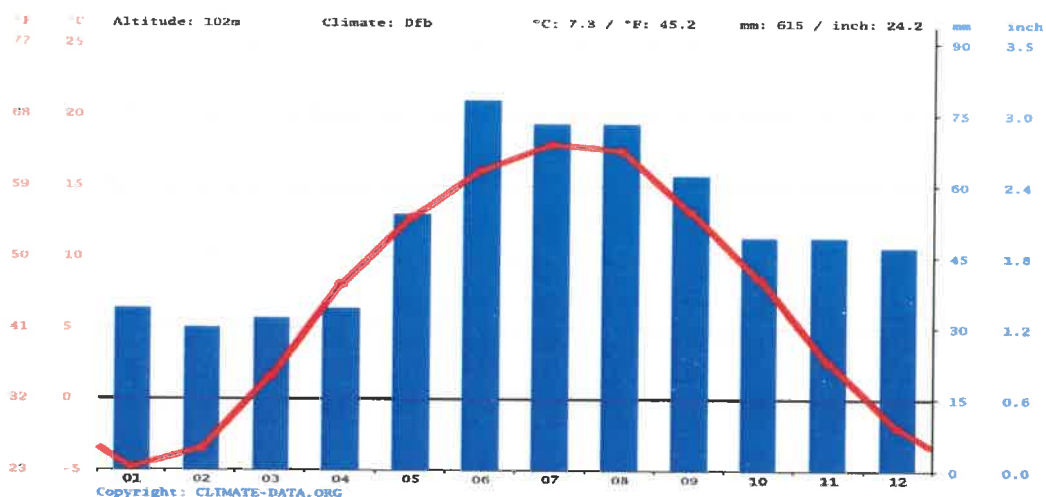
Tabela z danymi miesięcznymi przedstawiona została poniżej.

Tabela 3 Tabela klimatu dla Miasta Ławy

Wyszczególnienie	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Śr. Temperatura (° C)	-4.8	-3.5	1.6	8.1	12.8	16.1	17.9	17.5	13.2	8.5	2.6	-2
Min. Temperatura (° C)	-7.2	-6.2	-1.7	3.6	7.7	11	13	12.6	8.9	5.1	0.3	-4.1
Max. Temperatura (° C)	-2.3	-0.8	5	12.6	18	21.2	22.9	22.4	17.6	11.9	4.9	0.1
Opady / Opady deszczu (mm)	34	30	32	34	54	78	73	73	62	49	49	47

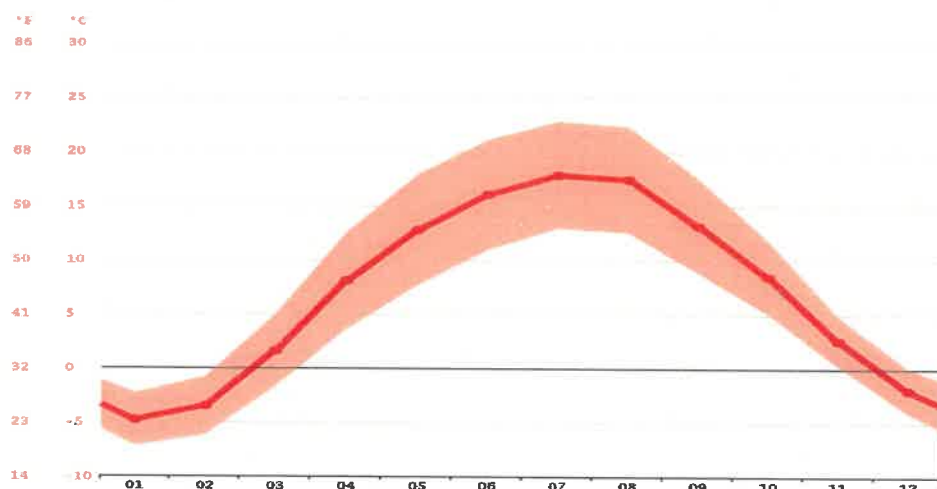
Źródło: <https://pl.climate-data.org/europa/polska/warmian-masurian-voivodeship/i%c5%82awa-728/#climate-table>

Rysunek 2 Średnioroczne opady atmosferyczne dla Miasta Iławy

Źródło: <https://pl.climate-data.org/europa/polska/warmian-masurian-voivodeship/!%c5%82awa-728/#climate-table>

Rysunek 3 Średnioroczne temperatury dla Miasta Iławy

Źródło: <https://pl.climate-data.org/europa/polska/warmian-masurian-voivodeship/!%c5%82awa-728/#climate-table>

2.4. Mieszkalnictwo

Na terenie Miasta Iławy znajdowało się w 2019 roku łącznie 3 026 budynków mieszkalnych. Łączna powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych na terenie Miasta wyniosła w 2019 roku 850 110 m². Obejmowała ona łącznie 13 359 mieszkań składających się z 48 272 izb. Według danych Urzędu Miasta w roku 2020 na terenie Iławy znajdowało się ogółem 3071 budynków mieszkalnych. Zmianę zasobów mieszkaniowych w latach 2015-2019 na terenie Miasta Iławy prezentuje tabela poniżej.

Tabela 4 Zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Iławy w latach 2015 – 2019

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
mieszkania	[sztuk]	12 299	12 409	12 557	13 135	13 359
izby	[sztuk]	44 999	45 353	45 823	47 608	48 272
powierzchnia użytkowa mieszkań	[m ²]	785 657	793 587	802 864	837 066	850 110
średnia powierzchnia użytkowa mieszkania	[m ²]	63,88	63,95	63,94	63,73	63,64

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015-2019 rok

2.5. Przedsiębiorcy

Na terenie Miasta Ławy w 2019 roku działało łącznie 3 305 podmiotów gospodarczych, z czego przeważały mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników (3 155 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Miasta). Szczegółowe dane na temat liczby i wielkości przedsiębiorstw przedstawia tabela poniżej. Największe zmiany w ilości firm na rynku w ostatnich latach dotyczyły najmniejszych działalności (do 9 pracowników). Na przestrzeni 2015-2019 roku odnotowuje się wzrost mikroprzedsiębiorstw. Stały spadek liczby przedsiębiorstw dotyczył zatrudniających od 10 do 49 osób, gdzie w 2019 roku funkcjonowało 116 firm o wskazanej wielkości. Podmioty o wielkości 50-249 pracowników na przestrzeni wybranego interwału czasowego charakteryzowały się stałą liczbą.

Tabela 5 Podmioty gospodarcze według klas wielkości na terenie Miasta Ławy w latach 2015-2019

Przedsiębiorstwa według klas wielkości (liczba zatrudnionych)	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	[podmiot gospodarczy]	3 149	3 120	3 119	3 144	3 305
mikroprzedsiębiorstwo (do 9 osób)	[podmiot gospodarczy]	2 991	2 959	2 959	2 991	3 155
małe przedsiębiorstwo (od 10 do 49 osób)	[podmiot gospodarczy]	123	126	126	119	116
średnie przedsiębiorstwo (od 50 do 249 osób)	[podmiot gospodarczy]	30	30	29	29	30
duże przedsiębiorstwo (od 250 osób)	[podmiot gospodarczy]	5	5	5	5	4

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015-2019 rok

Pod względem rodzaju działalności najmniejszy udział ma grupa rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. W przyjętym okresie zauważalny jest spadek ilości wskazanych podmiotów. Liczba podmiotów gospodarczych zakwalifikowanych do grupy przemysł i budownictwo zwiększyła się między 2015 a 2019 rokiem.

Tabela 6 Podmioty gospodarcze według rodzajów działalności w Miasta Ławy w latach 2015-2019

Rodzaj działalności	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	[podmiot gospodarczy]	41	42	44	44	43
przemysł i budownictwo	[podmiot gospodarczy]	657	636	641	646	685
pozostała działalność	[podmiot gospodarczy]	2 451	2 442	2 434	2 454	2 577
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	[%]	1,30%	1,35%	1,41%	1,40%	1,30%
przemysł i budownictwo	[%]	20,86%	20,38%	20,55%	20,55%	20,73%
pozostała działalność	[%]	77,83%	78,27%	78,04%	78,05%	77,97%

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015-2019 rok

2.6. Leśnictwo

Lesistość Miasta Ławy w 2019 roku wynosiła 1,93% i utrzymywała się na stałym poziomie na przestrzeni ostatnich lat. Szczegółowy podział gruntów leśnych ze względu na własność przedstawia tabela na następnej stronie. Grunty leśne prywatne stanowią około 16,83% całkowitej powierzchni lasów. W ostatnich latach ich areał nieznacznie uległ zwiększeniu. Grunty leśne publiczne (Skarbu Państwa) utrzymują się na stałym poziomie.

Tabela 7 Powierzchnia gruntów leśnych na terenie Miasta Iławy w latach 2015-2019

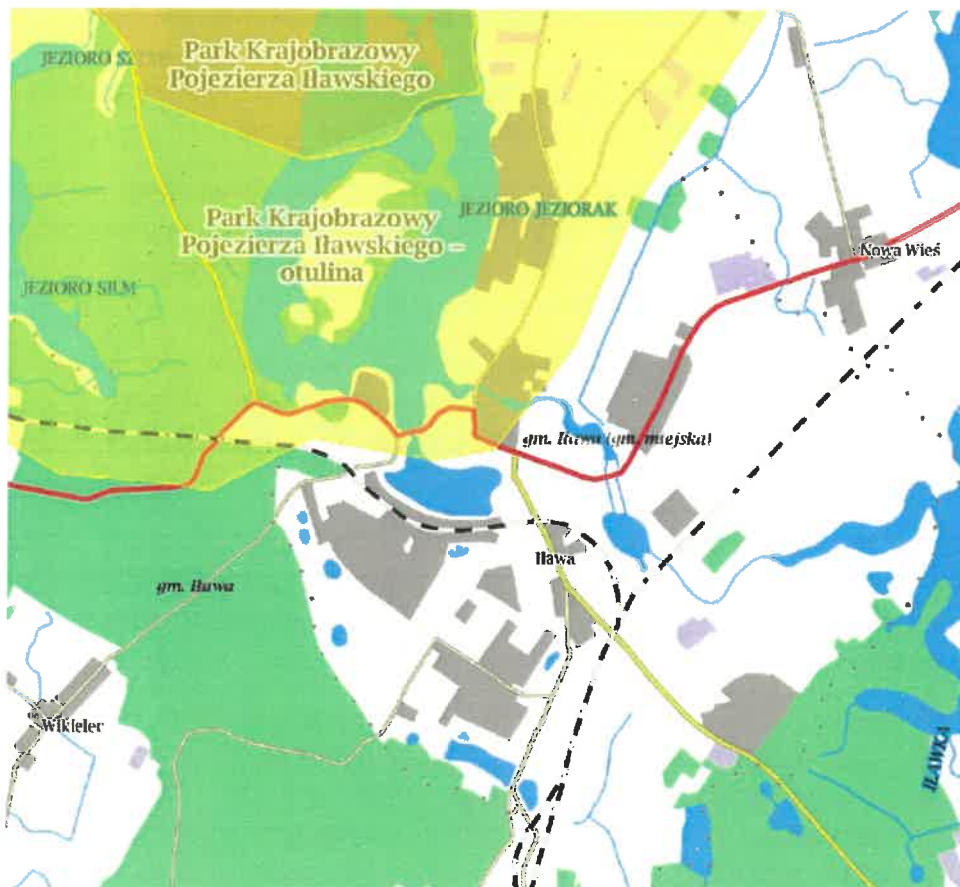
Wyszczególnienie	Jedn.	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	ha	40,21	40,21	42,30	42,30	42,30
las ogółem	ha	39,66	39,66	41,75	41,75	41,75
grunty leśne prywatne ogółem	ha	5,03	5,03	7,12	7,12	7,12
grunty leśne prywatne osób fizycznych	ha	5,03	5,03	5,03	5,03	5,03
grunty leśne gminne ogółem	ha	35,18	35,18	35,18	35,18	35,18
grunty leśne gminne lasy ogółem	ha	34,63	34,63	34,63	34,63	34,63

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015-2019 rok

2.7. Zasoby przyrodnicze

Na terenie Miasta Iławy objęto ochroną wiele form przyrody, które ujęto w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody. Należą do nich:

- Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Dolnej Drwęcy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Iławskiego - część A i B,
- Obszar NATURA 2000 Ostoja Iławska
- Obszar NATURA 2000 Lasy Iławskie.

Rysunek 4 Rozmieszczenie przyrodniczych obszarów chronionych na terenie Miasta Iławy

Źródło: Geoserwis GDOŚ

3. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

W Programie ochrony środowiska dla miasta Iławy na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2020-2023 określono najważniejsze kwestie dotyczące działań programowych dla miasta Iławy wynikające z analizy stanu i zagrożeń środowiska. Wskazano 10 obszarów interwencji, czyli obszarów stwarzających problemy, w ramach których wyznaczone zostały cele do realizacji:

- 1) ochrona klimatu i jakości powietrza,
- 2) zagrożenia hałasem,
- 3) pola elektromagnetyczne,
- 4) gospodarowanie wodami,
- 5) gospodarka wodno-ściekowa,
- 6) zasoby geologiczne,
- 7) gleby,
- 8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- 9) zasoby przyrodnicze,
- 10) zagrożenia poważnymi awariami.

3.1. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

Dla tego obszaru wyznaczono następujące cele:

- dalsza poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie Miasta do wymaganych standardów, poprzez:
  - zmniejszanie zanieczyszczeń powietrza do dopuszczalnych / docelowych poziomów
  - ograniczenie oddziaływania transportu na jakość powietrza i klimat.

Iława zlokalizowana jest w województwie warmińsko-mazurskim, dla którego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska co roku sporządza raport o stanie środowiska, a także ocenia jakość powietrza. Ocenę jakości powietrza i obserwację zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (art. 88 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Ostatnia „Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim, obejmująca 2019 rok” została opublikowana w 2020 roku. W ocenie przedstawiono stan jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim w 2019 roku jak również przeprowadzono analizę porównawczą z jakością powietrza w latach poprzednich.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zostały wydzielone 3 strefy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012, poz. 914). Zgodnie z raportem, miasto zaliczona jest do strefy warmińsko-mazurskiej – kod strefy PL2803.

Podstawę klasyfikacji stref stanowią dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu oraz poziomy dopuszczalne z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012, poz.1031).

Strefy zaliczone zostały do odpowiedniej klasy dla wszystkich substancji podlegających ocenie. Zanieczyszczenia oceniane pod kątem spełnienia kryteriów w celu ochrony zdrowia ludzi to: dwutlenek

azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5 oraz zawarty w pyłe PM10 arsen, benzo(a)piren, ołów, kadm oraz nikiel. Zanieczyszczenia uwzględnione w ocenie ze względu na ochronę roślin to: dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon. Ocena została dokonana na podstawie pomiarów oraz statystycznej metody analizy przestrzennej. Monitoring stężeń zanieczyszczeń powietrza w celu sporządzenia „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2019” był prowadzony na 6 automatycznych stacjach pomiarów jakości powietrza oraz 3 manualnych stacjach monitoringu powietrza. Liczba stanowisk pomiarowych, z których wyniki zostały wykorzystane w ocenie rocznej wynosi 66.

Dla wszystkich substancji podlegających ocenie, strefy zaliczono do klas:

- klasa A - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych;
- klasa C - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalne, lub docelowe;
- klasa D1 - jeżeli stężenia ozonu w powietrzu na jej terenie nie przekraczały poziomu celu długoterminowego;
- klasa D2 - jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego.

Jak wynika z raportu roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim, obejmująca 2019 rok wykazała poprawę stanu środowiska w stosunku do lat poprzednich. Wszystkie strefy zostały sklasyfikowane jako strefy klasy A. W 2019 roku zanotowano spadek ilości dni ze stężeniami średniodobowymi pyłu PM10 powyżej 50 µg/m³ z powyżej 60 do 22, nastąpił również spadek średniorocznych stężeń pyłu PM10 i PM2,5 oraz stężenie benzo(a)pirenu w porównaniu do roku 2018.

Do głównych przyczyn złego stanu powietrza zalicza się emisje z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych (strefa bytowo-komunalna), pozostałe emisje w postaci emisji przemysłowych i liniowych mają znacznie mniejszy wpływ na środowisko w województwie warmińsko-mazurskim.

Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrona zdrowia w 2019 roku dla strefy warmińsko-mazurskiej zawiera poniższa tabela:

Tabela 8 Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrona zdrowia w 2019 roku dla strefy warmińsko-mazurskiej – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2.5}
Strefa warmińsko-mazurska	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A ²

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, strefa uzyskała klasę A1

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim obejmująca 2019 rok

Tabela 9 Zbiorcze zestawienie informacji dotyczących przekroczeń poziomów zanieczyszczeń w strefie warmińsko-mazurskiej w roku 2019 (wg kryterium ochrony zdrowia)

Typ normy, nazwa zanieczyszczenia	Czas uśredniania (parametr)	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km ²]	Udział w powierzchni strefy [%]	Liczba mieszkańców obszaru przekroczenia	Udział w liczbie mieszkańców strefy [%]
Poziom celu długoterminowego O3	Średnia 8-godz.	20 524,9	85,5%	994 857	87,7%
Poziom docelowy B(a)P	Średnia roczna	531,7	2,2%	417 934	36,9%

Źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim obejmująca 2019 rok*

Tabela 10 Zbiorcze zestawienie informacji dotyczących przekroczeń poziomów zanieczyszczeń w strefie warmińsko-mazurskiej w roku 2019 (wg kryterium ochrony roślin)

Typ normy, nazwa zanieczyszczenia	Czas uśredniania (parametr)	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km ²]	Udział w powierzchni strefy [%]
Poziom celu długoterminowego O3	AOT40	22 779,5	94,9%

Źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim obejmująca 2019 rok*

Tabela 11 Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrony roślin w 2019 roku dla strefy warmińsko-mazurskiej

Nazwa strefy	NOx	O3	SO2
Strefa warmińsko-mazurska	A	A ¹	A

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

Źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim obejmująca 2019 rok*

Stężenia dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu nie przekraczały poziomów dopuszczalnych (klasa A), jednak przekroczony został poziom docelowy poziomu celu długoterminowego ozonu (klasa D²).

Zestawienie przekroczeń odnotowanych w raporcie za 2019 rok przedstawia tabela poniżej.

Tabela 12 Zestawienie sytuacji przekroczeń w strefie warmińsko-mazurskiej w 2019 roku

Cel ochrony	Wskaźnik	Typ normy	Czas uśredniania (parametr)
OR - Ochrona roślin	O3	Poziom celu długoterminowego	AOT40
OZ - Ochrona zdrowia	B(a)P	Poziom docelowy	Średnia roczna
OZ - Ochrona zdrowia	O3	Poziom celu długoterminowego	Średnia 8-godzinna

Źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim obejmująca 2019 rok*

Główną przyczyną jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim w okresie grzewczym, wpływającą na ocenę całoroczną, jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych. Pomiary pyłów zawieszonych wykazywały większe stężenie w godzinach porannych oraz wieczornych, co wiąże się z rozpalaniem palenisk i większą emisją zanieczyszczeń wynikającą z mniejszej temperatury spalania w początkowym etapie spalania. W okresie letnim wpływ na jakość powietrza ma bliskość dróg głównych z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 2 m/s). Sytuacje przekroczeń ozonu były spowodowane warunkami meteorologicznymi sprzyjającymi formowaniu się ozonu.

Najbliższym punktem pomiarowym, zaliczonym do strefy warmińsko-mazurskiej, zlokalizowanym w Mieście Iława, jest stacja pomiarowa o kodzie WmllawAnders.

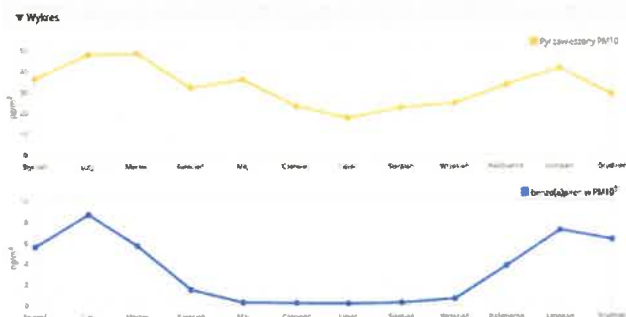
Stacja Iława, ul. Andersa 8a to stacja należąca do strefy warmińsko-mazurskiej. Pomiar prowadzony jest metodą manualną. Parametry mierzone na stacji metodą manualną to: pył zawieszony PM10 oraz benzo(a)piren w PM10 (B(a)P (PM10)). Stacja ma charakter miejski.

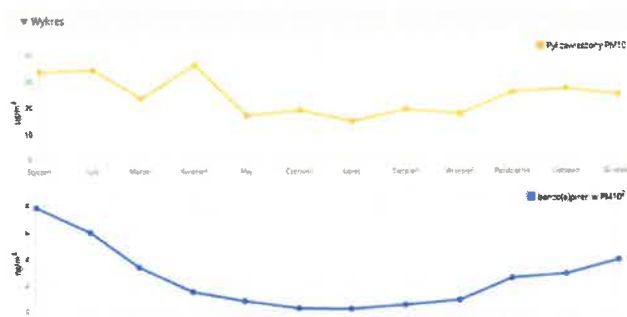
DANE POMIAROWE W ROKU 2018

Dane pomiarowe dla stacji Iława PM10 w roku 2018 r.

DANE POMIAROWE W ROKU 2019

Dane pomiarowe dla stacji Iława PM10 w roku 2019 r.

2018

CZAS	PM10	BaP (PM10)
	Pył zawieszony PM10	benzo(a)piren w PM10 ³⁾
	[µg/m ³]	[ng/m ³]
Styczeń	36	5,54
Luty	48	8,63
Marzec	48	5,63
Kwiecień	32	1,41
Maj	36	0,18
Czerwiec	23	0,13
Lipiec	17	0,08
Sierpień	22	0,17
Wrzesień	24	0,54
Październik	33	3,7
Listopad	41	7,12
Grudzień	28	6,21
wartość średnia	32 <i>(poz. dop.: 40 µg/m³)</i>	3,3 <i>(poz. doc.: 1 ng/m³)</i>
minimum	17	0,08
maksimum	48	8,63

2019

CZAS	PM10	BaP (PM10)
	Pył zawieszony PM10	benzo(a)piren w PM10 ³⁾
	[µg/m ³]	[ng/m ³]
Styczeń	33	7,83
Luty	34	5,93
Marzec	23	3,26
Kwiecień	36	1,38
Maj	17	0,67
Czerwiec	19	0,13
Lipiec	14	0,07
Sierpień	19	0,38
Wrzesień	17	0,73
Październik	25	2,42
Listopad	27	2,72
Grudzień	24	3,79
wartość średnia	24 <i>(poz. dop.: 40 µg/m³)</i>	2,42 <i>(poz. doc.: 1 ng/m³)</i>
minimum	14	0,07
maksimum	36	7,83

Indeks jakości powietrza	PM10	PM2,5
	[µg/m ³]	[µg/m ³]
Bardzo dobry	0 - 20	0 - 13
Dobry	20,1 - 50	13,1 - 35
Umiarkowany	50,1 - 80	35,1 - 55
Dostateczny	80,1 - 110	55,1 - 75
Zły	110,1 - 150	75,1 - 110
Bardzo zły	> 150	> 110

DANE POMIAROWE W ROKU 2020

Tabela 13 Dane pomiarowe dla stacji Łława, ul. Andersa 8a w roku 2020

CZAS	PM10	BaP (PM10)
	Pył zawieszony PM10 [µg/m ³]	benzo(a)piren w PM10 [ng/m ³]
Styczeń	26	3,49
Luty	21	3,03
Marzec	31	4,42
Kwiecień	21	2,19
Maj	12	0,68
Czerwiec	15	0,09
Lipiec	14	0,08
Sierpień	18	0,09
Wrzesień	22	0,45
Październik	25	1,95
Listopad	28	3,66
Grudzień	31	3,78
wartość średnia	22	1,99
	(poz. dop.: 40 µg/m ³)	(poz. doc.: 1 ng/m ³)
minimum	12	0,08
maksimum	31	4,42

Legenda

Przekroczenie poziomu docelowego.

Źródło: <http://89.228.5.154/dane-pomiarowe/manualne/stacja/43/parametry/140-147/roczny/2020>

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie ogłosił, że na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, na którym znajduje się Miasto Łława wystąpiło ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego – 150 µg/m³ dla pyłu zawieszzonego PM10 w dniu 01.10.2020 r. trwający od godz. 10:00 dnia 01.10.2020 r. do godz. 24.00 dnia 02.10.2020 r.

Przyczyną był napływ pyłów z kierunku wschodniego nad obszar Polski, spowodowany najprawdopodobniej pożarami lasów na terenie Ukrainy, jak również kierunek i prędkość wiatru sprzyjający napływowi zanieczyszczeń ze wschodu.

Ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 w ocenie rocznej za rok 2018 został ogłoszony Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej wraz z planem działań krótkoterminowych. Konieczność uchwalenia nowego Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej wynika z zapisów art. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. poz. 1211 z późn. zm.) oraz z Rocznej Oceny Jakości Powietrza w Województwie Warmińsko-Mazurskim, Raport Wojewódzki za rok 2018 wykonanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Olsztynie i wyników klasyfikacji stref województwa warmińsko-mazurskiego za 2018 rok.

Zadania uwzględnione w „Programie ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej” (uchwalonego Uchwałą Nr XVI/280/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego) to przede wszystkim ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych.

Program został podzielony na 3 główne zadania:

- obniżenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich strefy warmińsko-mazurskiej.
Planowana data zakończenia ostatniego etapu zadania to 30.06.2026.
- inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej w gminach strefy warmińsko-mazurskiej.
Planowana data zakończenia ostatniego etapu zadania to 30.06.2026.
- edukacja ekologiczna.
Planowana data zakończenia ostatniego etapu zadania to 30.06.2026.

Zadania są realizowane głównie poprzez zastąpienie niskosprawnych urządzeń siecią ciepłowniczą lub urządzeniami wykorzystującymi odnawialne źródła energii; zastąpienie niskosprawnych urządzeń urządzeniami opalonymi gazem, urządzeniami opalonymi olejem, ogrzewaniem elektrycznym lub urządzeniami spełniającymi minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe oraz ograniczenie strat ciepła poprzez termomodernizację obiektów ogrzewanych w sposób indywidualny. Edukacja ekologiczna jest również wskazana jako działanie mające na celu pośrednie zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza.

Na analizowanym obszarze Miasta Ławy trwale nie występują istotne problemy związane z jakością powietrza. Jednocześnie podejmowane są działania zapobiegające pogorszeniu się istniejącego obecnie stanu oraz poprawę jakości powietrza. Jednym z takich działań jest wsparcie finansowe mieszkańców przy wymianie starych kotłów, tzw. kopciuchów.

Od roku 2017 właściciele domów jednorodzinnych i lokali mieszkalnych w zabudowie wielorodzinnej mogą korzystać z dotacji celowej z budżetu gminy na zadania obejmujące trwałą zmianę systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym. Mieszkańcy Ławy mają możliwość korzystania również z programu rządowego „Czyste Powietrze” finansującego wymianę źródeł ciepła i termomodernizację budynków.

ROK	SUMA DOTACJI w zł	LICZBA UDZIELONYCH DOTACJI				Liczba złożonych wniosków w ramach programu CZYSSTE POWIETRZE
		RAZEM	kocioł gazowy	kocioł na paliwo stałe	sieć cieplna	
2017	76 000	32	22	6	4	-
2018	95 476	48	36	12	0	-
2019	45 105	23	19	5	0	54
2020	191 000	36	31	2	3	40

Ponadto Ława w roku 2019 udostępniła mieszkańcom dodatkowe informacje o stanie jakości powietrza dzięki wprowadzeniu czujnikowych pomiarów jakości powietrza w sześciu lokalizacjach na terenie miasta. Czujniki nie zastępują oficjalnych stacji pomiarowych WIOŚ, bardziej pełnią rolę edukacyjną i informacyjną. Dzięki niskokosztowym czujnikom można dowiedzieć się czy zanieczyszczenie powietrza jest w danym miejscu i czasie wysokie, średnie czy niskie. Wyniki aktualnych pomiarów można śledzić na stronie map.airly.eu/pl lub za pomocą darmowej aplikacji Airly, gdzie zapoznamy się z aktualnymi oraz historycznymi wynikami, jak również z prognozami dot. poziomu zanieczyszczeń na najbliższy czas.

L.P.	LOKALIZACJA CZUJNIKÓW
1.	ul. Wiejska 11 (Szkoła Podstawowa Nr 5)
2.	ul. Niepodległości 11A (Szkoła Podstawowa Nr 3)
3.	ul. Zielona 75 (plebania parafii pw. Chrystusa Króla Wszechświata)
4.	ul. Lipowy Dwór 1 (plebania parafii pw. św. Andrzeja Boboli)
5.	ul. Chelmińska 1 (Ośrodek Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy)
6.	ul. Lubawska 12 (Urząd celny)

Na początku 2020 r. została podjęta próba przeprowadzenia inwentaryzacji urządzeń grzewczych na terenie Miasta, której celem było stworzenie bazy inwentaryzacji sposobu ogrzewania budynków mieszkalnych. Do wszystkich właścicieli domów jednorodzinnych dostarczone zostały ankiety oraz pisma informacyjno-edukacyjne. W akcji wzięło udział 1064 właścicieli nieruchomości, co stanowi ok. 50 % wszystkich budynków jednorodzinnych. Po analizie danych z ankiet wynika, że ok. 58% budynków posiada jeszcze stare kotły tzw. kopciuchy (ok. 600 budynków), z czego połowa deklaruje chęć wymiany kotła do roku 2025. Na ukończeniu są prace na szczeblu rządowym nad przygotowaniem Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) - centralnego rejestru, do którego każdy właściciel nieruchomości będzie miał obowiązek w ciągu 12 miesięcy zgłoszenia posiadanych źródeł ciepła. Informacje pozyskane z CEEB pozwolą wówczas na lepsze zaplanowanie środków finansowych na realizację programu dotacyjnego.

Planowany rok wymiany kotła (z 50% budynków):

2021 r. – 97

2022 r. – 65

2023 r. – 30

2024 r. – 10

2025 r. – 95

Co roku w sezonie grzewczym przeprowadzane są kontrole interwencyjne kotłowni lokalnych w budynkach jednorodzinnych. W grudniu 2020 r. przeprowadzono działania kontrolne przy użyciu drona. Założeniem pierwszej takiej akcji nie było karanie mieszkańców, ale wskazanie gdzie i w jaki sposób dochodzi do pogorszenia jakości powietrza i czym to jest uwarunkowane, czy dominującym jest niewłaściwe eksploataowanie kotłów grzewczych, jakość paliwa czy też może spalanie odpadów.

Do właścicieli nieruchomości, w których odczytano wysokie wartości pyłów PM_{2,5} oraz PM₁₀ wysłane zostało pismo z informacją o zaistniałych nieprawidłowościach i z czego mogą one wynikać, jak również z informacją o dostępnych dotacjach do wymiany kotła. W wyniku tych działań dwóch właścicieli złożyło wnioski o udzielenie dotacji do wymiany kotła, co oznacza, że działanie odniosło zamierzony skutek. Wykorzystanie drona do kontroli spowodowało poza tym duże zainteresowanie mieszkańców, co przekłada się na wzrost świadomości ekologicznej i zmianę postaw mieszkańców.

Do zadań realizowanych w latach 2018 – 2020 na terenie Miasta w obszarze ochrony klimatu należały:

- termomodernizacja budynków wielorodzinnych, jednorodzinnych oraz użyteczności publicznej
- modernizacja systemów ogrzewania budynków użyteczności publicznej, budynków komunalnych i indywidualnych, wprowadzanie odnawialnych źródeł energii, podłączenie budynków do sieci gazowej oraz ciepłowniczej
- zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych – spotkania z mieszkańcami
- kontrole nieruchomości w zakresie spalania odpadów w paleniskach domowych
- modernizacja i remonty dróg, czyszczenie ulic
- zwiększenie udziału zieleni w mieście
- budowa dróg rowerowych
- spotkania z przedstawicielami Energetyki Ciepłej w celu omówienia możliwości podłączenia nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej do sieci ciepłowniczej
- zakup rowerów dla Urzędu Miasta jako dobry przykład ograniczania używania samochodów
- przygotowania do uruchomienia nowych linii autobusowych, nowych przystanków i biletów jako działania zachęcające mieszkańców do częstszego korzystania z komunikacji zbiorowej.

Działania inwestycyjne Gminy Miejskiej Łława:

- Termomodernizacja dwóch szkół podstawowych Nr 2 i Nr 4, trzech budynków mieszkalnych komunalnych z podłączeniem do sieci ciepłowniczej;
- Utworzenie węzła integracyjnego transportu miejskiego z innymi systemami transportu zbiorowego. Celem projektu, oprócz wizualnej poprawy terenu koło Dworca Głównego w Łławie, była kompleksowa poprawa warunków przemieszczania się różnymi środkami transportu, czyli zintegrowanie transportu miejskiego i pozamiejskiego z przejazdami samochodów osobowych, taksówek i rowerzystów. W ramach inwestycji powstało 100 miejsc postojowych dla rowerów, 217 miejsc parkingowych oraz 400 mb dróg rowerowych;
- Zakup 6 nowych autobusów spalinowych Euro 6 dla Zakładu Komunikacji Miejskiej oraz dwóch autobusów hybrydowych;
- Wykonanie audytów energetycznych w przedszkolach miejskich;
- Wykonanie ścieżki rowerowej w stronę Kamienia.

3.2. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie zagrożenia hałasem

Dla obszaru wyznaczono następujące cele:

- zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska, poprzez:
  - o ograniczenie uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym,
  - o ograniczenie uciążliwości związanych z hałasem przemysłowym.

Jednym z najbardziej odczuwalnych czynników negatywnie wpływających na środowisko i człowieka jest hałas, który z uwagi na rozwój przemysłu i transportu ulega podwyższeniu. Stan akustyczny dla danego obszaru oceniany jest na podstawie przeprowadzonych badań w środowisku. Ze względu na źródło hałasu, dzielony jest najczęściej na hałas komunikacyjny - związany z transportem drogowym, kolejowym czy lotniczym, a także hałas przemysłowy. Dodatkową, okresową uciążliwością jest hałas związany z pracami budowlanymi i remontowymi - jednak przy każdej tego typu inwestycji opracowywana powinna zostać prognoza oddziaływania na środowisko, w której określone będą zabiegi minimalizujące negatywny wpływ na klimat akustyczny.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska badania stanu akustycznego środowiska. Pomiary obejmują głównie drogowe szlaki komunikacyjne oraz linie kolejowe. Hałas komunikacyjny jest uważany za poważny problem na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Najwyższa w kraju gęstość dróg i linii kolejowych przebiegających przez teren województwa i jednocześnie najwyższa gęstość zaludnienia na tle kraju powodują, iż problemy nadmiernego poziomu hałasu dotyczą wielu mieszkańców województwa.

W Iławie zarejestrowane są głównie mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników. Na chwilę obecną, na terenie Miasta nie były nakładane kary za ponadnormatywną emisję hałasu przez podmioty gospodarcze. W mieście działają zarówno mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników, jak i średniej oraz dużej wielkości, które jednak nie są obciążone karą za przekroczenia norm hałasu. Głównym źródłem hałasu jest ruch samochodowy. W okresie sprawozdawczym 2018-2020 na terenie Miasta Iławy nie były prowadzone badania monitoringowe hałasu drogowego.

Do zadań inwestycyjnych realizowanych w latach 2018 – 2020 na terenie Miasta należały:

- Budowa ul. Górnej,
- Budowa ulicy Sosnowej i Świerkowej,
- Budowa drogi dojazdowej do budynków przy ul. Wyszyńskiego nr 23A-C oraz 25A,
- Budowa ul. Wodnej,
- Budowa ul. Szeptyckiego,
- Utworzenie węzła integracyjnego transportu miejskiego z innymi systemami transportu zbiorowego w Iławie.

3.3. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie pól elektromagnetycznych

Dla obszaru wyznaczono następujące cele:

- utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń dla środowiska i mieszkańców ze strony pola elektromagnetycznego, poprzez:
  - o ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi.

Promieniowanie elektromagnetyczne zwykło dzielić się na promieniowanie jonizujące, którego energia wywołuje zjawisko jonizacji, a źródłem są substancje promieniotwórcze i niejonizujące - związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne. Przekroczenia w dopuszczalnych dawkach mogą powodować poważne choroby wśród ludzi i zwierząt, a także wpływać na roślinność danego terenu.

Promieniowanie jonizujące, dzięki odpowiednio wysokiej energii promieniowania, przenika przez materię i powoduje oderwanie elektronów od atomu. Jest to naturalnie występujące zjawisko w kosmosie, wywołane samorzutnie przez pierwiastki promieniotwórcze, na stałe obecne w przyrodzie jako promieniowanie tła o średnim poziomie dawki w Polsce wynoszącym 2,5 mSv rocznie. Innym źródłem promieniowania są izotopy pierwiastków promieniotwórczych, powstające w wyniku rozpadów wywołanych działalnością człowieka, w związku z użytkowaniem aparatury rentgenowskiej czy przeprowadzania badań naukowych. Zarówno naturalnie występujące promieniowanie tła, a także antropogeniczne, odpowiednio zabezpieczone, promieniowanie jonizujące, nie stwarza na obszarze miasta uciążliwości dla człowieka.

Pomiary badanych wielkości są wykonywane zgodnie z metodyką zatwierdzoną przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki. Ostatnie, aktualne podsumowanie badań zostało zawarte w Opracowaniu wyników uzyskanych w pomiarach radioaktywności w powietrzu w roku 2019. Zgodnie z raportem pt. *Opracowanie wyników uzyskanych w pomiarach radioaktywności w powietrzu w roku 2019* poziom promieniotwórczości w przyziemnej warstwie atmosfery związany z obecnością izotopów promieniotwórczych sztucznych i naturalnych w 2017 roku nie odbiegał w sposób znaczący od poziomu, który obserwowano w poprzednich latach z wyjątkiem epizodycznej sytuacji w październiku.

Promieniowanie niejonizujące może być wytwarzane w postaci naturalnej, którego źródłem jest słońce, a także sztucznej występującej w otoczeniu urządzeń elektrycznych takich jak: stacje radiowe, radiolokacyjne, telewizyjne i telefonii komórkowej, a także linie elektroenergetyczne. Istotne jest, aby cała aparatura wytwórcza była odpowiednio zabezpieczona i aby spełniała normy odległościowe. Niezbędna jest jednak kontrola natężenia i gęstości mocy szczególnie w centrach miast i przy liniach przesyłowych energii elektrycznej. Odczyty na terenie województwa, nawet maksymalne, nie przekraczających poziomów wskazanych w wytycznych.

W latach 2018-2020 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził kontroli w zakresie emisji pól elektromagnetycznych, analizowane były jedynie przesłane badania poziomu PEM ze stacji bazowych telefonii komórkowych. W wyniku przeprowadzonych kontroli PEM opartych na analizie badań automonitoringowych stwierdzono, że w miejscach dostępnych dla ludności nie występują natężenia pól elektromagnetycznych przekraczające wartości graniczne dostępu dla ludności.

3.4. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie gospodarowania wodami i gospodarki wodno-ściekowej

Dla obszaru wyznaczono następujące cele:

- zapobieganie podtopieniom, poprzez ograniczenie zasięgu oraz skutków podtopień,
- ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych poprzez osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych,
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, poprzez:
  - o rozwój gospodarki wodno-ściekowej,
  - o informowanie w zakresie ograniczenia poboru wód i odprowadzania ścieków.

Przyczyną podtopień, jak również powodzi są zazwyczaj intensywne opady burzowe, które obejmują najczęściej małe obszary o dużych nachyleniach zboczy, co powoduje gwałtowne

i krótkotrwałe lokalne wezbrania wód, jak również opady rozlewne, czyli takie, które trwają kilka dni o wysokim natężeniu, obejmujące większą część zlewni.

Ważnym elementem działań przeciwpowodziowych było właściwe utrzymanie rowów melioracyjnych celem zapobiegania zalewaniu i zatapianiu terenu. Istotnym elementem ochrony przed powodzią było określenie współdziałania ze służbami samorządowymi, wojewódzkimi i Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej.

Długość sieci wodociągowej na terenie Miasta wynosi 93,8 km. Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania znajdujące się na terenie stanowią 1 927 sztuk. Z sieci wodociągowej korzysta 32 256 mieszkańców (dane GUS za rok 2019). Łącznie w 2019 roku średnie zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wyniosło 33 m³.

Ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Miasta wykonuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łławie. Na podstawie oceny dokonanej w 2020 roku stwierdzono przydatność wód dostarczanych przez wszystkie Stacje Uzdatniania Wody, które zaopatrują Miasto Łława.

Na terenie Miasta Łława funkcjonuje aglomeracja zgodnie z Krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych. Aglomeracja oznacza teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych.

W obszarze gospodarki wodno-ściekowej najważniejszym zadaniem w okresie sprawozdawczym była budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na nowych terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz przemysłową. Zadania te prowadzone były przez Gminę Miejską Łława jak również przez Spółkę Łławskie Wodociągi.

Miasto Łława nie jest całkowicie skanalizowane. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 31 182 z 33 327 mieszkańców (tj. 93,56% ogółu ludności). Część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz z przydomowych oczyszczalni. Dane te ukazują stosunkowo wysoką świadomość mieszkańców dotyczącą gospodarki wodno-ściekowej.

Do zadań inwestycyjnych realizowanych w latach 2018 – 2020 na terenie Miasta należały:

- Ochrona i efektywne wykorzystanie potencjału rzeki Łławki. Zagospodarowanie terenów wokół rz. Łławki - etap III,
- Uregulowanie stosunków wodnych - zalewisko Marzyńsko przy ul. Wojska Polskiego w Łławie,
- Budowa wodociągu od Al. Jana Pawła II do działek budowlanych,
- Budowa kanalizacji deszczowej od ul. Gdańskiej do ul. Nowomiejskiej - II etap,
- Budowa kanalizacji deszczowej na terenach po byłych zakładach Przemysłu Ziemniaczanego.

3.5. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie zasobów geologicznych i gleb

Dla obszaru wyznaczono następujące cele:

- Cel strategiczny: Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi,
- Cel strategiczny: Racjonalne użytkowanie powierzchni ziemi i wysoka jakość gleb.

W latach 2018-2020 działania mające na celu ochronę gleb prowadzone były poprzez właściwe prowadzenie inwestycji, stosowanie technologii zapobiegających zanieczyszczeniom powierzchni ziemi.

W rejonie Ławy nie występują żadne złoża kopalin. Niezbędne jest spójne działanie podmiotów wydobywających kopaliny z samorządem lokalnym w celu zachowania odpowiedniego poziomu ochrony zasobów.

3.6. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów

Dla obszaru wyznaczono następujące cele:

- Cel strategiczny: Minimalizacja zagrożeń powodowanych przez odpady.

Za zorganizowanie odbioru i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Miasta Ławy odpowiedzialny jest Związek Gmin Regionu Ostródzko-Ławskiego „Czyste Środowisko” z siedzibą w Ostródzie, który jednocześnie sprawuje nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem i unieszkodliwianiem odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych. Mieszkańcy (lub w ich imieniu administrator bądź zarządca nieruchomości) uiszczają opłatę za gospodarowanie odpadami do Związku Gmin.

Odpady komunalne z terenu miasta kierowane są do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Rudnie. W Ławie przy ul. Komunalnej znajduje się na stacja przetadunkowa oraz Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), gdzie mieszkańcy, w ramach ponoszonych opłat za odbiór odpadów komunalnych, mogą zostawić odpady problemowe i selektywnie zbierane.

W okresie sprawozdawczym odebrano następujące ilości odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości:

Rok 2018 – 11 424 Mg

Rok 2019 – 11 862 Mg

Rok 2020 – 10 217 Mg

Mniejsza ilość odebranych odpadów komunalnych w roku 2020 wynika z tego, że od czerwca 2020 roku nieruchomości niezamieszkałe zostały wyłączone z systemu prowadzonego w ramach Związku Gmin. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych mają obowiązek zawarcia umowy na odbiór odpadów komunalnych z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej prowadzonym przez burmistrza.

Od czerwca 2020 roku obowiązuje selektywna zbiórka odpadów komunalnych w podziale na 5 frakcji. Obowiązek selektywnej zbiórki spowodował większy udział frakcji selektywnej w ogólnej ilości odebranych odpadów komunalnych w roku 2020.

Utylizacja azbestu

W okresie sprawozdawczym kontynuowane były działania związane z dofinansowaniem zadań w ochronie środowiska w zakresie demontażu i unieszkodliwiania pokryć dachowych zawierających azbest z budynków jednorodzinnych oraz altan letniskowych z terenu miasta Ławy. W roku 2018 do unieszkodliwienia przekazano 30 Mg azbestu z 18 obiektów budowlanych, w roku 2019 przekazano 47,51 Mg z 26 obiektów, a w roku 2020 - 31,41 Mg z 19 obiektów budowlanych. Zadanie było współfinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

3.7. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie zasobów przyrodniczych

Dla obszaru wyznaczono następujące cele:

- Cel strategiczny: Skuteczna ochrona przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej oraz zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych,
- Cel ekologiczny: Ochrona i zrównoważony rozwój lasów dostosowany do potrzeb i możliwości środowiska.

Celem jest ochrona zasobów przyrodniczych poprzez jej właściwe gospodarowanie, podejmowanie takich działań jak: rozbudowa terenów czynnych biologicznie na terenie miasta, ochrona i rozwój form ochrony przyrody oraz zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych.

Na terenie Miasta Ławy objęto ochroną wiele form przyrody, które ujęto w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody. Należą do nich:

- Park Krajobrazowy Pojezierza Ławskiego,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Dolnej Drwęcy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ławskiego - część A i B,
- Obszar NATURA 2000 Ostoja Ławska
- Obszar NATURA 2000 Lasy Ławskie.

W latach 2018-2020 na terenie miasta Ławy realizowano zadania związane z wykonaniem nowych nasadzeń drzew, krzewów, bylin, kwiatów i traw ozdobnych na istniejących skwerach i zieleńcach, wprowadzono nowe obszary zieleni wzdłuż szlaków komunikacyjnych oraz prowadzono rewitalizację istniejącej zieleni. Dzięki tym działaniom udział zieleni w mieście zwiększył się w okresie sprawozdawczym o 20 544,31 m².

3.8. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie zagrożenia poważnymi awariami

Dla obszaru wyznaczono następujące cele:

- Cel strategiczny: Zabezpieczenie przed skutkami poważnych awarii.

Jednym z zagrożeń środowiskowych, mających wpływ na wszystkie jego komponenty, są awarie przemysłowe mogącą powstać w obrębie instalacji technologicznych, magazynach lub urządzeniach transportowych. W wyniku awarii, wybuchu lub pożaru do otoczenia uwolnione zostają substancje chemiczne, które przedostają się do atmosfery, wód i gleb na terenie zagrożonym, a także mogą negatywnie wpływać na florę, faunę czy człowieka. Zgodnie z dyrektywami, a także realizacją celów polityki w zakresie ochrony środowiska, życia i zdrowia ludzi, podejmowane są działania zapobiegawcze awariom i ograniczające ich skutki.

W związku z możliwościami wystąpień awarii przemysłowych przyjęto dzielić przedsiębiorstwa na zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR) i zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR). Dla obu grup zakładów prowadzone są działania monitorujące, a także plan działania w przypadku wystąpienia możliwych zdarzeń niekontrolowanych prowadzących do zagrożenia środowiskowego.

Na analizowanym obszarze Miasta Ława nie występują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) i zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR).

4. ZREALIZOWANE INWESTYCJE – SYNETYCZNY OPIS REALIZACJI PROGRAMU W LATACH 2018 - 2020

Lp.	Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Zadanie wynikające z Programu	Zakres zrealizowanych zadań
1	ochrona klimatu i jakości powietrza	Zmniejszanie zanieczyszczeń powietrza do dopuszczalnych / docelowych poziomów	<p>Dalsza realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych (w tym także obiektów użyteczności publicznej)</p> <p>Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji poprzez modernizację systemów ogrzewania budynków komunalnych i indywidualnych oraz wprowadzanie odnawialnych źródeł energii i podłączenie budynków do sieci gazowej oraz ciepłowniczej</p> <p>Sukcesywne zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych</p> <p>Kontynuacja działań na rzecz ochrony powietrza w ramach Ostródzko-Itawskiego Obszaru Funkcjonalnego</p> <p>Utrzymanie czystości na drogach</p>	<p>– Utworzenie węzła integracyjnego transportu miejskiego z innymi systemami transportu zbiorowego w Itawie,</p> <p>– Rozpoczęcie opracowania Miejskiego planu adaptacji do zmian klimatu, Termomodernizacja SP nr 2 i nr 4,</p> <p>– Audyty energetyczne w przedszkolach miejskich,</p> <p>– Termomodernizacja budynków mieszkalnych komunalnych przy ul. Jasielskiej wraz z podłączeniem do ciepła systemowego,</p> <p>– Udzielenie dotacji 107 właścicielom nieruchomości na wymianę starych kotłów na kotły niskoemisyjne</p> <p>– Bieżące utrzymywane dróg w Mieście Budowa ul. Górnej,</p> <p>– Budowa ulicy Sosnowej i Świerkowej,</p> <p>– Budowa drogi dojazdowej do budynków przy ul. Wyszyńskiego nr 23A-C oraz 25A,</p> <p>– Budowa ul. Wodnej,</p> <p>– Budowa ul. Szeptyckiego,</p> <p>– Utworzenie węzła integracyjnego transportu miejskiego z innymi</p>
		Ograniczenie oddziaływania transportu na jakość powietrza i klimat	<p>Kontynuacja działań mających na celu wspieranie rozwiązań pozwalających na eliminację lub minimalizację wielkości emisji pochodzących z transportu (poprawa nawierzchni i warunków bezpieczeństwa ruchu, modernizacja i rozbudowa dróg</p>	

Lp.	Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Zadanie wynikające z Programu	Zakres zrealizowanych zadań
				systemami transportu zbiorowego w ławie, - Ścieżki rowerowe w stronę Kamienia. - Ścieżki rowerowe w stronę Kamienia
			Rozwój ścieżek rowerowych	- Budowa ul. Górnej, - Budowa ulicy Sosnowej i Świerkowej, - Budowa drogi dojazdowej do budynków przy ul. Wyszynskiego nr 23A-C oraz 25A, - Budowa ul. Wodnej, - Budowa ul. Szeptyckiego.
		Modernizacja ciągów komunikacyjnych		
		Ograniczenie uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym	Kontynuacja realizacji działań edukacyjnych promujących transport zbiorowy i alternatywny (rowerowy)	- Utworzenie węzła integracyjnego transportu miejskiego z innymi systemami transportu zbiorowego w ławie, - Ścieżki rowerowe w stronę Kamienia.
2	zagrożenia hałasem		Sukcesywne przestrzeganie zasad strefowania w planowaniu przestrzennym pod kątem lokalizowania zabudowy w odległości od ciągów komunikacyjnych	- Egzekwowanie zasad wynikających z zapisów MPZP oraz innych wytycznych dotyczących gospodarowania przestrzenią.
		Ograniczenie uciążliwości związanych z hałasem przemysłowym	Sukcesywne przestrzeganie zasad strefowania w planowaniu przestrzennym pod kątem lokalizowania zabudowy mieszkaniowej w odległości od zabudowy produkcyjnoprzemysłowej (uciążliwej)	- Egzekwowanie zasad wynikających z zapisów MPZP oraz innych wytycznych dotyczących gospodarowania przestrzenią.
			Przestrzeganie zapisów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poświęconych ochronie przed polem elektromagnetycznym	- Egzekwowanie zasad wynikających z zapisów MPZP oraz innych wytycznych dotyczących gospodarowania przestrzenią.
3	pola elektromagnetyczne	Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi	Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych	- Egzekwowanie zasad wynikających z zapisów MPZP oraz innych wytycznych dotyczących gospodarowania przestrzenią.

Lp.	Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Zadanie wynikające z Programu	Zakres zrealizowanych zadań
			Monitoring emisji pól elektromagnetycznych	<ul style="list-style-type: none"> - Zadanie realizowane przez jednostki wojewódzkie.
		Ograniczenie zasięgu oraz skutków podtopień	Bieżąca i gruntowna konserwacja oraz utrzymanie urządzeń wodnych (współpraca z zarządem melioracji i urządzeń wodnych oraz regionalnym zarządem gospodarki wodnej)	<ul style="list-style-type: none"> - Zadanie realizowane przez jednostki wojewódzkie oraz Miasto, - Ochrona i efektywne wykorzystanie potencjału rzeki Iłwki. - Zagospodarowanie terenów wokół rzeki Iłwki - etap III, - Uregulowanie stosunków wodnych - zalewisko Marzyńsko przy ul. Wojska Polskiego w Iławie.
4	gospodarowanie wodami		Rozwój systemu kanalizacji deszczowej	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa kanalizacji deszczowej od ul. Gdańskiej do ul. Nowomiejskiej - II etap.
		Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych	intensyfikacja współpracy ze wszystkimi podmiotami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem	<ul style="list-style-type: none"> - Bieżąca edukacja mieszkańców w ramach działań prowadzonych przez UM
			Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń komunalnych	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa wodociągu od Al. Jana Pawła II do działek budowlanych.
		Rozwój gospodarki wodno-ściekowej	kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej z zaopatrzeniem mieszkańców i podmiotów gospodarczych w wodę	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa wodociągu od Al. Jana Pawła II do działek budowlanych.
5	uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej		kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej z odprowadzaniem ścieków komunalnych i przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa wodociągu od Al. Jana Pawła II do działek budowlanych.
		Informowanie w zakresie ograniczenia poboru wód i odprowadzania	Kontynuacja działań mających na celu zmniejszenia zużycia wody	<ul style="list-style-type: none"> - Bieżąca edukacja mieszkańców w ramach działań prowadzonych przez UM
			Kontynuacja kontroli odprowadzania ścieków	<ul style="list-style-type: none"> - Bieżąca działalność kontrolna w ramach działań prowadzonych przez gminę

Lp.	Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Zadanie wynikające z Programu	Zakres realizowanych zadań
		ścieków	Stać kontrola jakości produkowanej wody uzdatnionej, jakości wody pitnej i wody w kąpieliskach	– Bieżąca działalność kontrolna mieszkańców w ramach działań prowadzonych przez wodociągi
6	racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Ochrona powierzchni ziemi	Podjęmowanie działań mających na celu właściwe gospodarowanie przestrzenią	– Egzekwowanie zasad wynikających z zapisów MPZP oraz innych wytycznych dotyczących gospodarowania przestrzenią.
7	ochrona gleb	Właściwe gospodarowanie glebami	Podjęmowanie działań przeciwdziałających skażeniu gleb oraz ich właściwa ochrona w mpzp	– Egzekwowanie zasad wynikających z zapisów MPZP oraz innych wytycznych dotyczących gospodarowania przestrzenią.
		Dostosowywanie systemu odbioru odpadów komunalnych	Zapewnienie właściwego systemu odbioru odpadów komunalnych, w tym rozwój selektywnej zbiórki	– Bieżąca prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów wraz z systemem selektywnej zbiórki w oparciu o zadania własne gminy
			Zapewnienie funkcjonowania punktu selektywnej zbiórki odpadów	– Bieżąca prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów w oparciu o zadania własne gminy
8	gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Kontrola i edukacja mieszkańców	Kontrola w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami Edukacja ekologiczna promująca minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie Dążenie do likwidacji problemu nielegalnego spalania odpadów	– Bieżąca działalność kontrolna mieszkańców w ramach działań prowadzonych przez Związek Gmin – Bieżąca edukacja mieszkańców w ramach działań prowadzonych przez Związek Gmin i UM
		Intensyfikacja demontażu wyrobów zawierających azbest	Podjęmowanie działań związanych z unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest, monitorowanie istniejących zasobów azbestu na terenie Miasta	– Bieżąca edukacja mieszkańców w ramach działań prowadzonych przez UM – Realizacja zadania pn. "Program usuwania azbestu z kraju", unieszkodliwienie ok. 109 Mg azbestu z 63 obiektów budowlanych

Lp.	Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Zadanie wynikające z Programu	Zakres zrealizowanych zadań
9	Zasoby przyrodnicze	Właściwe gospodarowanie zasobami przyrodniczymi	Rozbudowa terenów czynnych biologicznie na terenie miasta Ochrona i rozwój form ochrony przyrody Zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych	Wyrównywanie różnic w nasadzeniach, wynikających z ubytków w infrastrukturze sadzenie drzew, krzewów, bylin, kwiatów i traw ozdobnych, zwiększenie udziału zieleni o 20 544,31 m ²
10	Zagrożenia poważnymi awariami	Zapobieganie poważnym awariom oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia	Realizacja akcji informacyjno-edukacyjnych dla ogółu społeczeństwa dotyczących zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i dokładnej lokalizacji miejsca awarii, likwidacji i analizy skutków zdarzenia	Bieżąca edukacja mieszkańców w ramach działań prowadzonych przez UM oraz PSP Nie realizowano w bieżącym okresie

5. PODSUMOWANIE

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska jednostki samorządu terytorialnego zobligowane są do realizacji polityki ochrony środowiska, uwzględniając przy tym cele strategiczne programów i dokumentów nadrzędnych. Wypełnienie zobowiązań realizowane jest w oparciu o program ochrony środowiska, którego opracowanie należy do jego zadań.

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Miasta Ławy obejmuje lata 2018-2020. Głównym celem opracowania jest analiza realizacji zadań, które były zaplanowane do wykonania w zakresie poprawy stanu środowiska na terenie miasta. Ława jest miastem, gdzie większość najistotniejszych zadań w ochronie środowiska została już zrealizowana.

Wyznaczone w Programie działania przedstawione w harmonogramie, których podjęcie było niezbędne w celu zaprzestania degradacji środowiska wraz z długofalową poprawą jego stanu zostały zrealizowane. Harmonogram przedstawia nie tylko ramy czasowe działań, ale i źródła ich finansowania. Gmina Miejska Ława na realizację celów i zadań zawartych w Programie ochrony środowiska oprócz zabezpieczonych środków własnych, pozyskiwała środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak fundusze europejskie, budżet państwa, Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Przedsięwzięcia realizowane w latach 2018-2020 w dużej mierze przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych w mieście. Na podstawie przeprowadzonej analizy realizacji celów przyjętych w Programie ochrony środowiska można stwierdzić, że znaczna większość zadań została zrealizowana planowo. Część zadań jest w trakcie realizacji, ze względu na to, że są one wdrażane etapowo w poszczególnych latach, co wynika również z Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta. Niektóre z zadań mają charakter ciągły, np. zadania wynikające z bieżącej działalności administracyjnej poszczególnych jednostek.

W okresie sprawozdawczym 2018-2020 kontynuowano bardzo istotne z punktu widzenia zdrowia mieszkańców i ochrony środowiska działania w obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza. Podejmowane działania polegające na wymianie starych kotłów węglowych na kotły niskoemisyjne jak również termomodernizacja komunalnych budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej mają duże znaczenie dla zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza na obszarze Miasta.

Realizacja zadań w latach 2018-2020 zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i kierunków działań Programu ochrony środowiska dla Miasta Ławy, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój Miasta. Dużą uwagę należy zwrócić na zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie selektywnej zbiórki odpadów oraz potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii, szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych jak również zamianie starych kotłów węglowych na kotły niskoemisyjne.

Zadania wyznaczone w ramach Programu Ochrony Środowiska dla miasta Ławy zostały w zdecydowanej większości zrealizowane zgodnie z zamierzeniami. Duża część zadań ma charakter inwestycyjny, jak termomodernizacja budynków, budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, deszczowej, budowa i modernizacja dróg, budowa ścieżek rowerowych, rewitalizacja terenów przyrodniczych. Część zadań, z uwagi na swój charakter, realizowana jest na bieżąco, w zależności od aktualnych potrzeb, jak na przykład bieżące utrzymanie dróg, utrzymanie zieleni, sadzenie nowych drzew i krzewów czy szeroko pojęta edukacja ekologiczna.